

YENİ TÜRK CEZA KANUNUNDA İNSAN HAKLARI İLE İLGİLİ BAZI DÜZENLEMELER

İnsan hakları açısından temel noktalarına değinmeye çalışacağımız Yeni Türk Ceza Kanunu, 1.maddesinde de belirtildiği gibi; insan hak ve özgürlüklerini, düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemek amacını taşımaktadır. Yeni Türk Ceza Kanunu insan haklarına daha çok önem veren içeriğiyle dikkat çekmektedir.

SOYKIRIM VE İNSANLIĞA KARŞI SUÇLAR

Yeni TCK'da soykırım ve insanlığa karşı işlenen suçlar ilk kez bu kadar ayrıntılı incelenmiştir. Yeni TCK'da soykırım bir planın icrası suretiyle, milli, ırki veya dini bir grubun tamamen veya kısmen yok edilmesi amacıyla işlenen bir suçtur (Yeni TCK md.76).

İnsanlığa karşı işlenen suçlar ise siyasi, felsefi, etnik, ırki veya dini amaçlarla toplumun bir kesimine karşı bir plan doğrultusunda işlenen çeşitli insanlık dışı fiillerden oluşur (Yeni TCK md.77).

Yeni Türk Ceza Kanununda soykırım suçuna yer verilmesiyle BM Sözleşmesinden doğan yükümlülük de yerine getirilmiş olmaktadır.

GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI VE İNSAN TİCARETİ

Özellikle yoksulluk nedeniyle oluşan ve uluslararası alanda yoğun bir şekilde ortaya çıkan sınır aşırı suç örgütlerince gerçekleştirilen göçmen kaçakçılığı ülkelere büyük zararlar vermektedir. Bu suç örgütlerinin faaliyetlerinin önlenmesi için göçmen kaçakçılığı fiilleri suç haline getirilmiştir (Yeni TCK md.79).

İnsan ticareti suç haline getirilmiştir. Öyle ki; zorla çalıştırmak veya hizmet ettirmek, esarete ve benzer uygulamalara tabi kılmak, vücut organlarının verilmesini sağlamak amacıyla, tehdit, baskı, cebir veya şiddet uygulamak, nüfuzu kötüye kullanmak, kandırmak veya kişiler üzerindeki denetim olanaklarından veya çaresizliklerinden yararlanarak rızalarını elde etmek suretiyle kişileri tedarik eden, bir yerden başka bir yere götüren veya sevkederek, barındıran kişiler suçlu sayılmıştır (Yeni TCK md.80). Ayrıca bu fiillerin 18 yaşını doldurmamış çocuk veya küçüklere karşı işlenmesi ceza artırımı nedeni olarak kabul edilmiştir.

İŞKENCE VE EZİYET

Yeni TCK işkence ve eziyeti bir kişiye karşı yapılan, insan onuruyla bağdaşmayan ve bedensel veya ruhsal yönden acı çekmesine, algılama veya irade yeteneğinin etkilenmesine, aşağılanmasına yol açacak davranışlar olarak kabul etmiştir. Bu suçların işlenişine iştirak eden diğer kişilerin de kamu görevlisi gibi cezalandırılacağı da maddeye eklenmiştir (Yeni TCK md.94-95-96).

AYRIMCILIK

Kişiler arasında dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım yaparak; bir taşınmaz veya taşınır malın satılmaması, devredilmemesi, bir hizmetin icra olunmaması veya hizmetten yararlanmanın engellenmesi, kişinin işe alınmaması, besin maddelerinin verilmemesi, kişinin olağan bir ekonomik etkinlikte bulunmasının engellenmesi suç teşkil etmektedir (Yeni TCK md.122).

Bununla beraber halkı sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge bakımından farklı özellikler taşıyan diğer bir kesim aleyhine kin ve düşmanlığa alenen tahrik eden, aşağılayan kimselerin cezalandırılması da Yeni TCK'da öngörülmüştür (Yeni TCK md.215-216).

İNSAN ÜZERİNDE DENEY YAPMA

Yeni TCK ilke olarak insan üzerinde deney yapılmasını cezalandırmakta; ancak durumun bilimsel ve tıbbi bir deneyi haklı kılmış olmasını ve ilgili kişinin rızasını suçu kaldıran bir hukuka uygunluk nedeni saymaktadır (Yeni TCK md.90).

ÖZEL HAYATA VE HAYATIN GİZLİ ALANINA MÜDAHALE

Yeni yasa herhangi bir şekilde kişilerin özel hayat alanına girerek başkaları tarafından görülmesi mümkün olmayan olayların tespit edilmesini cezalandırmıştır. Kişiler arasındaki haberleşmenin gizliliğini ihlal etmek suç sayılmıştır. Suçun oluşması için ilgilinin rızasının bulunmaması şarttır. Konuşmaların dinlenmesi ve kaydedilmesi, resim çekici veya kaydedici bir aletle özel hayatın ihlali ve montaj fiilleri cezalandırılmaktadır (Yeni TCK md.132-133-134).

Böylece kanun koyucu birey menfaatleri-kamu menfaatleri dengesinde bireye ve insan haklarına ağırlık verdiğini göstermiştir.

HÜRRİYETE KARŞI SUÇLAR

Bu başlık altında Yeni Türk Ceza Kanununun 106. ve 109. maddelerindeki tehdit ve zorlama unsurları ele alınabilir.

Bir başkasının, kendisinin veya yakınının hayatına, vücut veya cinsel dokunulmazlığına yönelik bir saldırı gerçekleştireceğinden bahisle tehdit eden kişi cezalandırılır (Yeni TCK md.106). Hiç kimse hukuka aykırı olarak bir yere gitmek veya bir yerde kalmak hürriyetinden yoksun bırakılamaz (Yeni TCK md.109).

DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ

Düşünce ve düşünceyi açıklama hürriyeti, insan hak ve özgürlükleri içinde en temel olanlardan biridir. Kişilerin bu hürriyeti aşağıda verdiğimiz maddeyle koruma altına alınmıştır.

Cebir veya tehdit kullanarak bir kimseyi dini, siyasi, felsefi inanç, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya veya değiştirmeye zorlamak ya da bunları açıklamaktan, yaymaktan men etmek yeni kanunda suç sayılmıştır (Yeni TCK md.115).

TOPLUMA KARŞI SUÇLAR

Topluma karşı suçlar Yeni TCK'da Üçüncü Kısımda ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Birinci Bölüm "Genel Tehlike Yaratan Suçlar" başlığını taşımaktadır. Bu suçlar arasında genel güvenliği tehlikeye sokulması kısmında kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olabilecek biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda; yangın çıkaran, bina çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olan silahla ateş eden veya patlayıcı madde kullanan kişiler suçlu sayılmıştır (Yeni TCK md.170).

Ayrıca radyasyon yayma (Yeni TCK md.172), atom enerjisi ile patlamaya sebebiyet verme (Yeni TCK md.173), tehlikeli maddeleri izinsiz olarak bulundurma (Yeni TCK md.174), trafik güvenliğini tehlikeye sokma (Yeni TCK m.179) suç kapsamına alınmıştır.

İkinci Bölüm "Çevreye Karşı Suçlar" başlığı altındadır. Çevrenin kasten kirletilmesi suç kapsamına alınmış, hapis ve para cezalarıyla caydırıcılık sağlanmıştır (Yeni TCK md.181-182). Gürültüye neden olma (Yeni TCK md.183), imar kirliliğine neden olma (Yeni TCK md.184) suçları ilgili hükümlerle düzenlenmiştir.

Üçüncü Bölümde ise "Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar" ele alınmıştır. Kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye sokacak biçimde bozulmuş veya değiştirilmiş gıda veya ilaçların ticareti yasaklanmıştır (Yeni TCK md.186). İçilecek sulara, tüketilecek her çeşit şeye zehir katarak insan hayatını ve sağlığını tehlikeye sokma (Yeni TCK md.185), kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye sokacak biçimde ilaç yapma veya satma (Yeni TCK md.187), uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (Yeni TCK md.188), zehirli madde imal ve ticareti (Yeni TCK md.193), sağlık için tehlikeli madde temini (Yeni TCK md.193), bulaşıcı hastalıklara ilişkin tedbirlere aykırı davranma (Yeni TCK md.195) fiilleri de suç kapsamındadır.

MÜLKİYET HAKKI

Mülkiyet hakkına ilişkin olarak da Yeni TCK md.151'de mala zarar verme başlığı altında şu hükme yer verilmiştir: Başkasının taşınır veya taşınmaz malını kısmen/tamamen yıkan, tahrip eden, yokeden, bozan, kullanılmaz hale getiren veya kirleten kişi, mağdurun şikayeti üzerine cezalandırılır. Ancak bu hükümde şikayet esas alınmıştır.

ÇOCUK HAKLARI İHLALLERİ İLE İLGİLİ SUÇLAR

Yeni TCK md.103, çocukların cinsel istismarını konu almıştır. Cinsel istismar deyiminden “onbeş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış, diğer çocuklara karşı sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar anlaşılır.”

BİLİŞİM SUÇLARI

Bir bilişim sistemine hukuka aykırı olarak girme (Yeni TCK md.243); sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme (Yeni TCK md.244); banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması (Yeni TCK md.245) ayrı ayrı suçlar olarak karşımıza çıkmaktadır.